

Підприємство	Державна компанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення «Укрспецекспорт»	Дата (рік, місяць, число)	2020	01	01
		ЄДРПОУ	21655998		
		КОАТУУ	8039100000		
		КОПФГ	140		
		КВЕД	46.90		

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ за 2020 рік

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Державна компанія «Укрспецекспорт» є юридичною особою (ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 21655998), розташована за адресом вул. Дегтярівська, 36, м. Київ, 04119, та в передбаченому законом порядку зареєстрована в Шевченківській районній державній адміністрації м. Києва (свідоцтво серія А00 № 014769, номер запису № 1 074 120 0000 008266 від 23.10.1996 р.).

Організаційно-правова форма за КОПФГ – Державне підприємство.

Вид економічної діяльності за КВЕД – 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля.

Державна компанія «Укрспецекспорт» є платником податку на загальних підставах, індивідуальний податковий номер № 216559926656.

Державна компанія «Укрспецекспорт» заснована відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.96 № 944 «Про створення Державної компанії з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення».

Згідно Статуту ДК «Укрспецекспорт», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.1996 № 1247 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.09.1999 № 1782), Компанія була створена з метою участі у реалізації державної політики у сфері експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення, які підлягають експортному контролю, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю, підвищення ефективності використання і розвитку експортного потенціалу підприємств військово-промислового комплексу та розширення міжнародного співробітництва у військово-технічній сфері.

Крім того, Указом Президента України від 19.06.1999 № 640/99 Державну компанію «Укрспецекспорт» визначено уповноваженим державою посередником у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності у сфері експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю.

Зазначені завдання збережено за Компанією і після включення її згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 № 93-р до складу Державного концерну «Укроборонпром» та затвердження наказом Концерну від 04.12.2012 № 311 нової редакції Статуту Державної компанії «Укрспецекспорт» (зі змінами, внесеними наказом ДК «Укроборонпром» від 27.09.2019 № 257).

Крім зазначеного, до Статутних завдань Компанії відноситься:

сприяння нарощуванню ефективності використання і розвитку експортного, виробничого та науково-технічного потенціалу українських підприємств;

поповнення дохідної частини державного бюджету за рахунок надходження коштів від реалізації надлишкового озброєння, військової, спеціальної техніки, майна Збройних Сил та інших військових формувань;

освоєння міжнародних ринків озброєння, військової та спеціальної техніки, проведення маркетингових досліджень;

організація і проведення переговорів з резидентами, нерезидентами та укладення відповідних договорів (контрактів).

участь у виконанні державного замовлення з експорту та імпорту озброєння, військової і спеціальної техніки, іншої продукції і послуг військового та спеціального призначення;

участь у науково-дослідних та проектно-конструкторських роботах з метою удосконалення існуючого, створення та виробництва нового озброєння, продукції військового та спеціального призначення;

участь в організації експозицій підприємств оборонно-промислового комплексу України в міжнародних виставках озброєння та військової техніки.

Для забезпечення ефективної зовнішньоекономічної діяльності та виконання статутних завдань у межах своїх повноважень Державною компанією «Укрспецекспорт» створено 4 представництва в інших державах, які не є окремими юридичними особами, у тому числі:

в Китайській Народній Республіці;

в Ісламській Республіці Пакистан;

в Арабській Республіці Єгипет

в Алжирській Народній Демократичній Республіці.

Власної виробничої бази та складських приміщень Компанія, як уповноважена державою посередницька структура, не має. Як свідчить багаторічна практика виконання Компанією зовнішньоекономічних контрактів, для виробництва, ремонту, модернізації, зберігання та транспортування озброєння, військової техніки, військової зброї та боєприпасів до неї ДК «Укрспецекспорт» на договірних засадах залучає підприємства оборонно-промислового комплексу України, а також інших спеціалізованих суб'єктів господарювання (як резидентів так і нерезидентів).

В господарському віданні ДК «Укрспецекспорт» знаходиться частина будівлі (нежитлові приміщення загальною площею 11 233,2 кв. м) у м. Києві за адресом вул. Дегтярівська, 36, та прибудинкова територія (площа земельної ділянки 0,84 га).

На виконання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Державна компанія «Укрспецекспорт» здійснює складання фінансової звітності у відповідності з міжнародними стандартами.

2. Результати діяльності

Державна компанія «Укрспецекспорт» за результатами 2020 року у порівнянні з 2019 роком забезпечила зростання:

з 834 490 тис. грн. до 892 937 тис. грн. або на 7,0 % валового прибутку;

з 245 322 тис. грн. до 314 532 тис. грн. або на 25,2 % фінансового результату від операційної діяльності;

з 250 553 тис. грн. до 342 760 тис. грн. або на 13,7 % фінансового результату до оподаткування;

з 200 591 тис. грн. до 269 696 тис. грн. або на 34,5 % чистого фінансового результату (чистого прибутку);

з 24,2 % до 45,2 % або на 21,0 відсоткових пункти показника валової рентабельності;

з 3,5 % до 4,8 % або на 1,3 відсоткових пункти показника рентабельності активів;

з 25,5 % до 29,1 % або на 3,6 відсоткових пункти показника рентабельності власного капіталу;

з 5,8 % до 13,7 % або на 7,9 відсоткових пункти показника рентабельності діяльності.

Також за результатами діяльності у 2020 році Компанією забезпечено покращення:

з 1,118 до 1,166 коефіцієнту покриття;

з 0,152 до 0,199 коефіцієнту фінансової стійкості;

з 0,132 до 0,165 коефіцієнту платоспроможності.

У порівнянні з фактичними результатами діяльності у 2019 році у 2020 році Компанією з 236 999,6 тис. грн. до 329 729,2 тис. грн. або на 39,1 % збільшено загальний обсяг сплачених до державного бюджету та державних цільових фондів податків, зборів та обов'язкових платежів.

Таким чином, Компанією за результатами фінансово-господарської діяльності у 2020 році виконано вимоги законодавства України в частині забезпечення динаміки сталого розвитку підприємства.

Крім того, за результатами 2020 року Компанією забезпечено суттєве перевиконання основних показників затвердженого суб'єктом управління Компанії Державним концерном «Укроборонпром» фінансового плану, а саме:

на 492 736 тис. грн. або на 33,2 % чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

на 266 091 тис. грн. або майже у 6,5 разів фінансового результату від операційної діяльності;

на 298 935 тис. грн. або більш ніж у 7,8 разів фінансового результату до оподаткування;

на 234 198 тис. грн. або майже у 7,6 разів чистого фінансового результату (чистого прибутку);

на 116 362 тис. грн. або майже у 2,6 разів показника EBITDA.

3. Ліквідність та зобов'язання

3.1. Враховуючи специфіку діяльності Компанії, джерелами її ліквідності є:

3.1.1. Гроші та їх еквіваленти, обсяг яких станом на 31 грудня 2020 року становив 967 171 тис. грн., що на 12 306 тис. грн. більше, ніж на початок року.

3.1.2. Дебіторська заборгованість, розмір якої станом на 31 грудня 2020 року становив 3 713 756 тис. грн., у тому числі:

довгострокова дебіторська заборгованість з вітчизняними суб'єктами господарської діяльності – 14 792 тис. грн.

поточна дебіторська заборгованість – 3 698 964 тис. грн., з якої:

- 939 749 тис. грн. - дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

дебіторська заборгованість за розрахунками:

- 413 186 тис. грн. – за виданими авансами ;

- 56 тис. грн. – з бюджетом;

- 1 559 тис. грн. – дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів;

- 162 645 тис. грн. - дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків;

- 2 181 769 тис. грн. – інша поточна дебіторська заборгованість.

Загальна сума дебіторської заборгованості Компанії з підприємствами-учасниками Державного концерну «Укроборонпром» становить 2 031 773 тис. грн., з якої:

- 1 115 тис. грн. – за товари, роботи, послуги;

- 62 645 тис. грн. – із внутрішніх розрахунків;

- 14 792 тис. грн. – довгострокова дебіторська заборгованість;

- 1 853 221 тис. грн. – інша заборгованість.

3.2. Зобов'язання Компанії складаються з її поточної кредиторської заборгованості, яка за станом на 31 грудня 2020 року становить 4 645 605 тис. грн. у тому числі:

- 1 375 664 тис. грн. - за товари, роботи, послуги;

- 1 864 767 тис. грн. – за отриманими авансами;

- 91 423 тис. грн. – за розрахунками з бюджетом;

- 1 236 тис. грн. – за розрахунками з оплати праці;

- 1 049 тис. грн. – за довгостроковими зобов'язаннями;

- 1 311 466 тис. грн. – інші поточні зобов'язання.

Загальна сума кредиторської заборгованості Компанії з підприємствами-учасниками Державного концерну «Укроборонпром» становить 1 087 387 тис. грн., з якої:

16 570 тис. грн. – за товари, роботи, послуги;
1 070 817 тис. грн. – інша заборгованість.

3.3. За станом на 31 грудня 2020 року коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) Компанії становив 1,166 (нормативне значення від 1,0 до 1,5), що свідчить про достатність ресурсів Компанії для погашення її поточних зобов'язань.

4. Екологічні аспекти

Державна компанія «Укрспецекспорт» не має власного виробництва, а отже її діяльність не має негативного впливу на навколишнє середовище.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Ефективність фінансово-господарської діяльності та успішне виконання статутних завдань забезпечує досвідчений та висококваліфікований персонал Державної компанії «Укрспецекспорт».

Так, за станом на 31 грудня 2020 року середня чисельність всіх працівників ДК «Укрспецекспорт» (штатних працівників, зовнішніх сумісників та працівників, що працюють за цивільно-правовими договорами) становила 439 осіб, з яких:

1 особа – керівник;

104 осіб – адміністративно-управлінський персонал (заступники керівника, директори дирекції, директори представництв в інших державах, начальники управлінь, служб, відділів, провідні консультанти);

334 осіб – інші працівники.

Протягом 2020 року в Компанії проведено суттєву реформу організаційно-штатної структури, спрямовану на зменшення чисельності адміністративно-управлінського персоналу, підвищення рівня керованості структурних підрозділів, забезпечення оперативного реагування на всі негативні виклики у всіх сферах її діяльності.

Серед штатних працівників Компанії:

мають вищу освіту – 360 осіб;

вільно володіють однією або кількома іноземними мовами – 105 осіб;

мають науковий ступень – 11 осіб;

мають звання «заслужений» – 5 особи.

Переважна більшість фахівців Компанії мають значний досвід роботи в центральних органах виконавчої влади, займали керівні посади на підприємствах оборонно-промислового комплексу України або проходили військову службу у Збройних Силах України та в інших створених відповідно до законодавства України військових формуваннях, що забезпечує їх високий професіоналізм та ефективність праці під час виконання службових обов'язків.

З метою збереження в організаційно-штатній структурі Державної компанії «Укрспецекспорт» фахівців такого високого рівня кваліфікації адміністрацією приділяється особлива увага до питання належного рівня заробітної плати працівників та матеріального стимулювання.

Так, відповідно до умов Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ДК «Укрспецекспорт» забезпечується щорічне зростання середньомісячної заробітної плати працівників темпами, що випереджають рівень інфляції.

За результатами 2020 року зростання середньомісячної заробітної плати працівників Компанії у порівнянні з 2019 роком становить 107,5 %, а їх середньомісячна заробітна плата склала 59 066,4 грн.

З метою практичної реалізації заходів, пов'язаних з виконанням вимог Закону України «Про запобігання корупції» в Компанії призначено уповноважену особу з питань запобігання корупції, створено комісію з оцінки корупційних ризиків, внесені відповідні зміни та доповнення до положень про структурні підрозділи та посадових інструкцій працівників, розроблено та затверджено Антикорупційну програму та відповідні нормативно-правові документи (накази, методики та інструкції).

6. Ризики

Нажаль, починаючи з середини 2018 року спостерігалось поступове зменшення кількісних та вартісних показників проектів зовнішньоекономічних контрактів та, відповідно, обсягів зовнішньоекономічних операцій Державної компанії «Укрспецекспорт». Крім того, у 2019 році намітилась тенденція погіршення результатів її фінансово-господарської діяльності. Зазначене стало наслідком:

внесення протягом 2018-2019 років змін до низки законодавчих та нормативно-правових актів України щодо демонополізації у сфері експорту та імпорту продукції та послуг військового призначення, а також товарів, що становлять державну таємницю, що призвело до зменшення запитів до Компанії від потенційних покупців та постачальників продукції та послуг військового призначення;

внесення до постанови Кабінету Міністрів України від 27.04.2011 № 464 «Питання державного оборонного замовлення» постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1063 змін, якими зменшено з 5 до 3 відсотків граничний розмір прибутку вітчизняних суб'єктів господарювання, яким в установленому порядку надані повноваження на право здійснення імпорту відповідних видів продукції (робіт, послуг) оборонного призначення.

Враховуючи суттєві за обсягами витрати Компанії на етапі підготовки торгових проектів та під час виконання, їх кінцева рентабельність не перевищує 1-2 %, а у деяких випадках такі проекти є збитковими. Зазначене вкрай негативно впливає на загальні результати фінансово-господарської діяльності Компанії;

складної внутріполітичної ситуації в Україні, пов'язаної з президентськими та парламентськими виборами в Україні, та засиллю негативної інформації в засобах масової інформації про діяльність Компанії та Державного концерну «Укроборонпром». Зазначений чинник є вагомим з огляду на специфіку продукції та послуг, які є предметом міжнародних передач Компанії. У цьому контексті слід зазначити, що потенційні зарубіжні партнери Компанії у 2019 році очікували завершення в Україні політичних та виборчих баталій і остаточного формування вектору внутрішньої та зовнішньої політики. Це негативно впливало на ведення переговорних процесів щодо укладання нових зовнішньоекономічних контрактів та формування «портфелю замовлень» (обсяг річного відвантаження продукції за діючими контрактами та прогнозний обсяг відвантаження продукції за проектами, які знаходяться на стадії укладання) Компанії. Так, на початок 2020 року річний «портфель замовлень» Компанії у порівнянні з аналогічним показником на початок 2019 року зменшився на 15,0 %;

зупинення ще у 2014-2015 роках співпраці з Російською Федерацією у військово-технічній сфері, що спричинило дефіцит комплектуючих, вузлів, агрегатів та запасних частин, які використовуються під час виробництва, модернізації та ремонту озброєння та військової техніки в рамках зовнішньоекономічних проектів. Підприємствами оборонно-промислового комплексу України вжито заходів щодо імпортозаміщення. Але, цикл від розробки до серійного виробництва зазначеної продукції з об'єктивних причин тривалий за часом і тільки починає по окремим позиціям виходити за завершальний етап;

зношеності виробничої бази на підприємствах оборонно-промислового комплексу та дефіциту кадрів, що шкодить якості продукції і призводить до перенесення термінів її відвантаження та, відповідно, надходження коштів (отримання доходів) за зовнішньоекономічними контрактами.

Нажаль фактори, які призвели до падіння в 2019 році обсягів зовнішньоекономічних операцій Компанії, мали місце і у 2020 році. Крім того, у 2020 року до них додалися:

світова фінансово-економічна криза, пов'язана з наслідками поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, що суттєво зменшило ділову активність всіх сфер світової економіки;

карантинні заходи на територіях всіх ключових гравців на світовому ринку озброєнь та військової техніки, що зупинило взаємодію як в площині підготовки нових торговельних проектів, так і в рамках виконання раніше укладених зовнішньоекономічних контрактів.

Наслідком зазначеного стало зменшення у 2020 році на 538 378,0 тис. грн. або на 7,1 % у порівнянні з 2019 роком доходу (виручки) Компанії від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Але вжиті керівництвом Компанії заходи щодо оптимізації витрат та економії фінансових ресурсів забезпечили зростання основних показників фінансово-господарської діяльності Компанії у 2020 році у порівнянні з фактом 2019 року.

7. Фінансові інвестиції

Державною компанією «Укрспецекспорт» у 2018 році започаткована практика придбання номінованих в іноземній валюті облігацій державної внутрішньої позики.

Так, у 2020 році на придбання зазначених облігацій спрямовано 823 496 тис. грн. (повернулось шляхом їх погашення 586 875 тис. грн.).

Обсяг отриманих протягом 2020 року відсотків за номінованими в іноземній валюті облігаціями державної внутрішньої позики становить 23 078,5 тис. грн.

8. Перспективи розвитку

Відповідно до Закону України від 16.06.2011 № 3531-VI «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» та підпункту 1 пункту 18 Статуту Державного концерну «Укроборонпром», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.08.2015 № 993, безпосередньо на Концерн покладається здійснення централізованого регулювання, контролю та координації діяльності підприємств - учасників Концерну, зокрема тих, які в установленому порядку одержали право на експорт, імпорт продукції та послуг військового призначення та подвійного використання, а також товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю.

При цьому, відповідно до пункту 13 Статуту Концерн регулює, в тому числі і провадження зовнішньоекономічної та іншої діяльності його учасників, пов'язаної з реалізацією та обслуговуванням товарів військового та спеціального призначення та відповідно до підпункту 14 пункту 12 Статуту визначає залежно від ринкового попиту ціну продажу товарів військового призначення та обсяг витрат, пов'язаних із здійсненням продажу таких товарів за зовнішньоекономічними контрактами.

Крім того, відповідно до пункту 5 статті 7 Закону України «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» стратегія розвитку учасників Державного концерну «Укроборонпром», до яких відноситься і Державна компанія «Укрспецекспорт», розробляється безпосередньо Концерном.

Оновлений протягом 2019-2020 років керівний склад Концерну презентував на засіданні Ради національної безпеки і оборони України основні

напрямки реструктуризації та реформування його учасників, зокрема, і підприємств - спекекспортерів.

Крім того, протягом 2020 року створено і розпочало свою діяльність Міністерство стратегічних галузей промисловості України, до сфери управління якого увійдуть Державний концерн «Укроборонпром» та Державна компанія «Укрспецекспорт» як його учасник.

Також протягом 2020 року до Верховної Ради України внесені низка проектів законодавчих ініціатив щодо реформування оборонно-промислового комплексу України, а 21 грудня 2020 року Генеральний директор Державного концерну «Укроборонпром» своїм наказом розпочав підготовку до корпоратизації Концерну та його підприємств-учасників.

Отже, напрямки та перспективи розвитку Державної компанії «Укрспецекспорт», ринки збуту товарів (робіт, послуг) військового призначення та подвійного використання, їх номенклатура, зовнішньоекономічні ціни будуть залежати від напрямків державної політики у зазначеній сфері. Це є визначальним фактором впливу держави на динаміку та перспективи розвитку бізнесу Державної компанії «Укрспецекспорт».

Генеральний директор

Ноздря Вадим Ігорович